బాంధవ్యాలు

"మురళీ" తండ్రి పిలుపు విని బయటికి వెళ్ళబోతున్న మురళి ఆగి వెనక్కి తిరిగేడు.

"పిలిచేరా, నాన్నగారూ" మెల్లిగా అడిగేడు. సాధారణంగా ఎప్పుడో కాని తండ్రి తనని పిలిచి మాట్లాడరు. ఒకింత ఆశ్చర్యం కూడా ధ్వనించింది అతని గొంతులో.

పరీక్షగా కొడుకు వంక చూశాడు జనార్దనం పొడుగ్గా, పొడుక్కి తగ్గ లావుతో హుందాగా తన ఎదుట్ల నిలిచిన ఈ పాతికేళ్ళ యువకుడు తన రక్తం పంచుకుని పుట్టిన మురళియేనా? ఇంకా వాడు తప్పటడుగులు వేస్తున్నట్టే ఉంది. ఇంతలో ఎంత పెద్దవాడయేడు! సుగుణ చెప్పే వరకు కొడుకు యౌవనంలోకి అడుగు పెట్టేడని, తగిన జీవిత సహచరిని సమకూర్చాలని అనిపించనే లేదు చిత్రంగా

"ఇలా వచ్చి కూర్చో" మార్దవంగా అన్నాడు తల వచుకుని వచ్చి ఎదురుగా ఉన్న కుర్చీలో కూర్చున్నాడు మురళి అతనికేమిటో ఇబ్బందిగా ఉంది అలవాటుకి విరుద్ధంగా తండ్రి తనని పిలవడం, కూర్చోమనడం! అమ్మ చెప్పి ఉంటుందా? ఏమిటో, అమ్మ పేరంటం నించి త్వరగా వచ్చేస్తే బాగుండును తండ్రి అంటే భయభక్తులు పుష్కలంగా ఉన్నా ఎక్కువ చనువు లేదు అతనికి

శ్రీమతి ఎం.వి.రమణ

గొంతు సవరించుకున్నాడు జనార్ధనం. "చూడు మురళీ. నీకు పాతికేళ్ళు వచ్చేయి. రెండు నెలల క్రితం మంచి ఉద్యోగం కూడా వచ్చింది ఇంక నీకు పెళ్ళి చేసి మా బాధ్యత నెరవేర్చుకోవాలను కుంటున్నాము''

ఇబ్బందిగా కదిలేడు మురళి శైలజ సంగతి అమ్మ చెప్పిందో లేదో తండ్రికి ఇష్టం లేక ఇలా మాట్లాడుతున్నాడా లేక అమ్మ అసలు చెప్పనేలేదా'

"మా దృష్టిలో రెండు మూడు సంబంధాలున్నాయి నీ అభిప్రాయం చెప్తే ఆ అమ్మాయి సంగతి కొడుకు తనంత తాను చెప్తే బాగుంటుందని చూస్తున్నాడు జనార్ధనం అతనికీ మొహమాటంగానే ఉంది కొడుకుతో ఇటువంటి విషయం మాట్లాడడం అందరు తండ్రులూ ఎలా మొదలు పెడ్తారో ఇలాంటి టాపిక్' పొరపాటయింది సుగుణ ఉన్నప్పుడు మొదలు పెట్టవలసింది ఇద్దరి మధ్యా వారధిగా ఆమె ఉండడం మొదటి నించి అలవాటు.

తలెత్తి చూశాడు మురళి ఒక నిమిషం సందేహించి మెల్లిగా అన్నాడు "నాన్నగారు మీరేమి అనుకోకపోతే శైలజ అని నా కాలేజీలో నాకు జూనియర్ ఒకమ్మాయి ఉంది మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే '' అర్ధోక్తిలో ఆగేడు

తల పంకించేడు జనార్దనం ఫరవాలేదు మురళి పిరికివాడు కాదు దృఢమైన నిర్ణయాలు చేసుకోగలిగినవాడే

"నేనే, మీకు చెప్పాలనుకుంటున్నాను శైలజ నాన్నగారికి అంగీకారమే ఆయన వచ్చి మీతో మాట్లాడదామనుకుంటున్నారు మీకు ఇష్టమయితే మీకు వీలైప్పుడు వాళ్ళ యింటికి రమ్మని ఆహ్వానిద్దామనుకుంటున్నారు మీరు, అమ్మ కూడా శైలజని చూస్తే ''

''ఒకవేళ మేము అంగీకరించకపోతే? ''

లేచి నిలబడ్డాడు మురళి. "మీరంటే నాకు ఎప్పుడూ గౌరవమే నాన్నగారూ. మీకు ఇష్టం కాని పని నేను జన్మలో చెయ్యలేను. కాని ఒక విషయం మాత్రం స్పష్టం చెయ్యదల్చుకున్నాను. శైలజ కాకుండా మరెవరినీ నా జీవితంలోకి ఆహ్వానించలేను" వడిగా బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

నిట్టూర్చేడు జనార్ధనం. ఇరవై ఎనిమిదేళ్ళ క్రితం తను ఈ మాత్రం ధైర్యంగా తన తండ్రికి చెప్పగలిగేడా? తన అసమర్ధతకి ఫలితంగా రసహీనమైన నిర్లిప్తమైన జీవితమే మిగిలింది కదా' మురళి ఎంతగా ఎదిగిపోయేడు' రవంత గర్వంగా కూడా అనిపించింది జనార్ధనానికి ఒక్కగానొక్క కొడుకు వాడి జీవితం సుఖమయం కావడం కంటె కావలసిందేముంది? అసలు అభ్యంతర పెట్టడానికయినా ఏముంది? కులభేదం, మత భేదం

కూడా లేదు చదువు, సంస్కారం ఉన్న యువతి, రూపం కూడా వాడికి నచ్చే ఉంటుంది.

సంతృప్తిగా నవ్వుకున్నాడు

** ** ** **

అనుకున్నట్లుగానే కేశవరావు వచ్చి ఆహ్వానించగా నాలుగయిదు రోజుల తర్వాత వాళ్ళింటికి వెళ్ళేరు జనార్దనం, సుగుణ, మురళి

రండి, రండి. నమస్కారం అమ్మా" వీధిలోనే వారిని ఆహ్వానించేడు కేశవరావు చిరునవ్వుతో ప్రతి నమస్కారం చేస్తూ ప్రవేశించిన వారికి కుర్చీలు చూపిస్తూ "ఇలా కూర్చోండి" అంటూ మర్యాద చేశాడు

ఆసీనుడవుతూ "ఎండ చాలా ఎక్కువగా ఉందికదూ ఈ వేళ" అన్నాడు జనార్దనం

అంగీకార సూచకంగా తలూపేడు అతనికి ఏమిటో కంగారుగా గాభరాగా ఉంది మురళి బాగా పరిచయస్తుడే అయినా అతని తలిదండ్రులు ఎలాగుంటారో, తన కుమార్తెని చూసి ఏమంటారో, ఆమె జీవితం ఎలా మలుపు తిరగనున్నదో! భగవంతుడా! శైలజ అభీష్టం నెరవేరనీ అని మళ్ళీ మళ్ళీ ప్రార్థించుకున్నాడు మురళి ఎప్పుడో చెప్పాడు తలిదండ్రులు మనస్ఫూర్తిగా ఇష్టపడితేనే తను ఆ ఇంటికి అల్లుడు కాగలనని

రుమాలుతో నుదుట పట్టిన చెమట తుడుచుకుంటూ "కల్యాణీ! త్వరగా రా వాళ్ళు వచ్చేశారు" లోపలికి చూస్తూ పిలిచేడు

జనార్దనం ఉలిక్కిపడ్డాడు కల్యాణీ! ఏనాడో తన హృదయ వీణను మీటి ప్రణయరాగాన్ని పలికించిన కల్యాణి! ఆమేనా? ఎంత చిత్రం! ఊపిరి బిగపట్టి లోపలి గుమ్మం వైపు చూడసాగేడు

సుగుణ గతుక్కుమంది ఎప్పుడూ చూడక పోయినా, భర్త ఎప్పుడూ ఆ పేరు నుచ్చరించక పోయినా ఆమెకి సుపరిచితమయిన పేరు! ఎన్నిసార్లు ఆమెని తలుచుకుని, ఆమె రూపాన్ని ఊహించడానికి విఫల యత్నం చేసిందో! ఆ

బాంధవ్యాలు

కల్యాణేనా? తల తిప్పి భర్త వంక చూసింది

ఇంతలో తెర తొలగించుకొని అడుగు పెట్టింది కల్యాణి. నవ్వుతూ నమస్కరించబోయిన ఆమె జనార్దనాన్ని చూస్తూనే స్తంభించి పోయింది కాని సెకనులో సగభాగం మాత్రమే! వెంటనే తెప్పరిల్లింది అతిథులని పరిచయం చేస్తున్న కేశవరావుకి బదులుగా తలాడిస్తూ, మనసులోని కలవరాన్ని పైకి కనబరచకుండా సుగుణ పక్కన కుర్చీలో కూర్చుంది

జనార్దనం కూడా తేరుకున్నాడు ఆమె వంక తల తిప్పి అయినా చూడకుండా కేశవరావుతో కబుర్లు చెప్పసాగేడు. కాని అతనికి మనసులోని భావోద్వేగం భరించడం కష్టంగానే ఉంది ఇన్నేళ్ల తర్వాత తన ప్రియబాంధవి కనిపించడం – అందులోనూ ఇటువంటి అనూహ్యమైన పరిస్థితులలో – అతనికి అంతా ఏదో కల లాగ అన్పించసాగింది అతికష్టం మీద మనసులోని తడబాటు మాటల్లో ప్రతిధ్వనించకుండా జాగ్రత్తపడసాగేడు

ఇంతలో ఫలహారాలు తీసుకుని వచ్చింది శైలజ ట్రే బల్ల మీద పెట్టి వినయంగా అందరికీ నమస్కరించింది. నాజూకుగా, అతి సుకుమారంగా ఉంది ఆమె తల్లి పోలికలు ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తున్నాయి ఇరవై ఎనిమిదేళ్ల క్రితం కల్యాణి రూపం మనసులో మెదిలి గుండె కలుక్కుమంది జనార్దనానికి

సుగుణ గమనిస్తూనే ఉంది ఆమెకి అర్థమయింది కల్యాణి మౌనంగా కూర్చుంది, పెదవి కదిపి మాట్లాడితే తన మనో కంపన తెలిసిపోతుందేమో నన్న భయంతో మురళి ఆత్రంగా తండ్రి వంక చూశాడు శైలజనే తదేకంగా చూస్తున్నాడు కాని అతని వదనంలో ఏదో ఆవేదన, గాంభీర్యం ఏమిటో వాతావరణం కృతకంగాను, అతి టెన్షన్‌తో నిండనట్లుగాను అనిపించసాగింది అతనికి. ఎందువలన? తండ్రికి ఆమె నచ్చలేదా? తల్లి, ఆంటీ– అందరూ ఎందుకంత మౌనంగా ఉన్నారు? అతనికేమీ అర్థం కావడం లేదు

నాన్నగారూ శైలజ పాటలు బాగా పాడుతుంది' అన్నాడు ఏదో ఒకటి మాట్లాడి, వాతావరణాన్ని తేలికపరచాలనే ఉద్దేశంతో

అసంకల్పితంగానే కల్యాణి దెస చూశాడు జనార్దనం సరిగా అప్పుడే ఆమె కూడా అతని వంక చూసింది వెంటనే ఏదో తప్పు చేసిన వాళ్లలాగ ఇద్దరూ చూపులు మరల్చుకున్నారు కోకిల స్వరంతో ఎన్నెన్నో భావగీతాలు పాడే కల్యాణి గుర్తు వచ్చింది అతనికి అంతలోనే వాస్తవ ప్రపంచంలోకి వచ్చేడు తన ప్రస్తుత ప్రవర్తన అసహజంగా ఉందేమోనని కూడా అనిపించసాగింది తనని తను మందలించుకుంటూ శైలజని పలకరించేడు అవునా అమ్మా, సంగీతం నేర్చుకున్నావా' అంటూ

లేదండీ ఏదో విన్న పాటలు పాడుకుంటూ ఉంటాను అని జవాబిచ్చింది శైలజ కొద్దిగా సిగ్గు పడుతూ కేశవరావు కల్పించుకుని కూతురు తెలివి గురించి, ప్రతిభ గురించి ఏదో చెప్పసాగేడు మురళి, శైలజ చూపులతో పలకరించుకోసాగేరు

కల్యాణి కూడా జ్ఞాపకాల పొరలలోంచి బయట పడి "తీసుకోండి వదినగారూ అని గృహిణీ ధర్మం నెరవేరుస్తూ టిఫిన్ ప్లేటు అందించి కబుర్లు చెప్పసాగింది

సాధ్యమయినంత సహజంగా ప్రవర్తిస్తూ మరి కొద్ది సేపు గడిపేక ఇంటికి బయర్దేరాడు జనార్దనం దారిలో అతి గంభీరంగా ఉన్న తండ్రి వదనాన్ని చూస్తూ అతని మనోభిప్రాయాన్ని ఊహించడానికి ప్రయత్నం చేయసాగేడు మురళి సుగుణ కూడా భర్తని పలకరించడానికి సాహసించలేక పోయింది అతని మనసులో ఎన్ని అగ్ని పర్వతాలు రగులుతున్నాయో ఆమె అంచనా వెయ్యగలిగింది.

ఇంటికి రాగానే గదిలోకి వెళ్లిపోయాడు జనార్దనం ప్రశ్నార్థకంగా తన వంక చూస్తున్న మురళితో మెల్లిగా అంది సుగుణ 'బాగా అలిసిపోయినట్లున్నారు ఇప్పుడు పలకరించకపోవడమే మంచిది ఆయనే చెప్తారులే ఏ సంగతీ

'అమ్మా" సందేహంగా అన్నాడు "నాన్నగారికి శైలజ నచ్చలేదేమో అనిపిస్తోంది వాళ్లింట్లో ఎంత అన్యమనస్కంగా ఉన్నారో గమనించేవా?" కొడుకు గొంతులో స్పష్టంగా ధ్వనిస్తున్న బెంగని పసి గట్టగలిగిన ఆమె మాతృ హృదయం ద్రవించింది. "కాదేమోలే బాబూ చూద్దాం నాన్నగారు ఎప్పుడూ గంభీరంగానే ఉంటారు కదా. ఆయన మనోభిప్రాయం అంచనా వెయ్యడం కష్టం. నువ్వు నిరుత్సాహ పడకు వేచి చూద్దాం ఏమంటారో" అంది లాలనగా

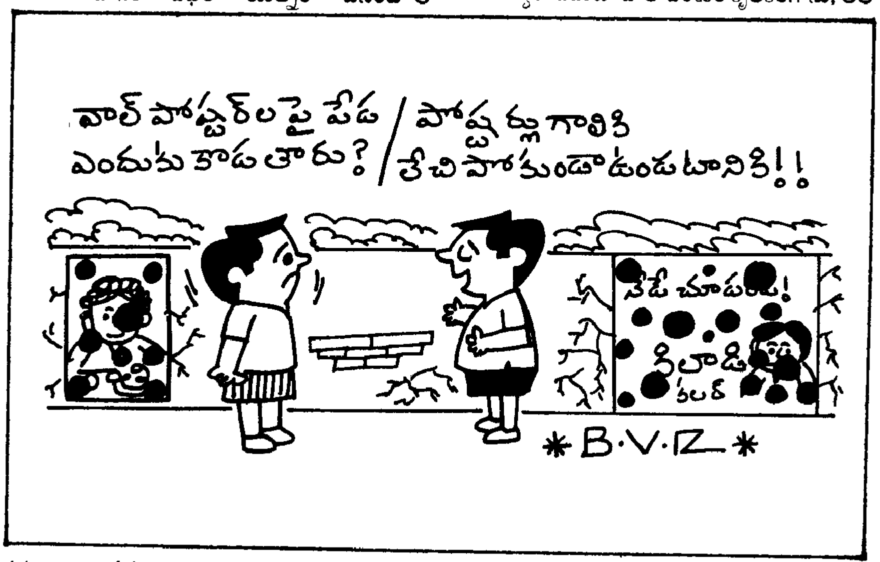

"అమ్మా .. మరి నీకు.." సందేహంగా అడిగేడు మురళి.

"నాకే అభ్యంతరమూ లేదు" చిరునవ్వుతో అంది సుగుణ. పొంగి పోయేడు మురళి "థాంక్యూ, అమ్మా, నాన్నగారిని కూడా నువ్వే ఒప్పించాలి" అన్నాడు ప్రాధేయపూర్వకంగా

"అంత కంటేనా. ఏ జన్మలో ఏ దివ్య ప్రేమికులని విడదీశానో ఈ జన్మలో మనసులేని భర్తతో నిస్సారంగా గడుపుతున్నాను ఈ జన్మలో నయినా కనీసం మీ ప్రేమ ఫలించే లాగ చెయ్యగలిగితే అంతకుమించిన పుణ్యమే ముంటుంది? మనసులో అనుకుంది సుగుణ పైకి మాత్రం తలూపింది సరేనన్నట్టు.

★ ★ ★ ★

"ఏమిటీ?" నిర్ఘాంతపోయాడు రామ్మూర్తి 'నీ కొడుకు ప్రేమించిన అమ్మాయి కల్యాణి కూతురా?" నమ్మలేనట్టు మళ్ళీ అడిగేడు

"అవునురా రామం నాకు మతిపోయిందనుకో కల్యాణి! వయసుతో కొద్దిగా మార్పులు వచ్చినా అలాగే ఉంది అన్నిటి కన్నా ఆశ్చర్యం ఏమిటంటే నే నేనాడో కల్యాణిని మరచిపోయాననుకున్నాను కాని ఈ నాడు ఆమెని చూడగానే నాలో కలిగిన సంచలనం! ఓహ్. అటువంటి భావోద్రేకం నాలో కలుగగలదని కలలో కూడా అనుకోలేదు నేను ఆమెని మర్చిపోలేదు రామం మనసు లోతుల్లో ఆమె సజీవంగా ఉంది' అతని కళ్ళు వర్షించ సాగేయి

రామూర్తి జాలిగా చూశాడు స్నేహితుడి విఫల ప్రేమ కథ యావత్తు అతనికి తెలుసు. కల్యాణీ దూరమయిన దగ్గర నించి గాఢ్భరమైన మనోవేదనతో కృంగిపోతున్న జనార్దనానికి ఎన్నోసార్లు ఓదార్పు నందించేడు అతను. కాని కాలగర్భంలో మానిపోయిందనుకున్న గాయం మళ్ళీ రేగడం,. విధి ఎంత చిత్రమైనదో కదా

"ఒకనాడు ఆమెని నా కలల్లో నిలుపుకుని ఆరాధించేను. మేమిద్దరం కలిసి పంచుకోబోయే అమర క్షణాల గురించి, మధురమైన అనుభవాల గురించి ఎన్ని రకాలుగా ఊహించుకున్నానో – అన్నీ మా నాన్నగారి పట్టుదల వలన కూలిపోయాయి. నీకు తెలుసు రామం. కల్యాణి తల్లి నాన్నగారి భయంతో ఊరు వదిలి వెళ్ళిపోయాక వాళ్ళ ఆచూకీ తెలుసుకోవాలని ఎంత ప్రయత్నించానో. కాని కృతకృత్యుడిని కాలేకపోయాను."

"నాకు తెలుసు జనార్దనం. నీ లోపం ఏమీ లేదు..."

"కాని కల్యాణికి తెలియదేమో కదా. ఆమె దృష్టిలో నేనొక పిరికి వాడిలాగ, తండ్రి నెదిరించలేని అసమర్థుడిలాగ నిలిచి పోయి ఉంటానేమో బహుశా. ఒక విధంగా అదే మంచిదేమో అనుకునే వాడిని. ఆ రకంగానయినా నేనంటే ప్రేమాను రాగాలు నశించి నా స్మృతులను మనసు లోంచి తొలగించుకుని సుఖంగా బ్రతుకుతూ ఉంటుందనుకునే వాడిని. కాని కాని. . రామం, అప్పుడు నేను ఢిల్లీ నించి వచ్చేవరకు ఆమె ఆగి ఉన్నా, లేక తర్వాతయినా నాకు ఆమె ఎక్కడుందో తెలిసి ఉన్నా నాన్నగారిని ఎదిరించి అయినా పెళ్ళి చేసుకునే వాడినే' నేను ఊళ్ళో లేని సమయంలో. నాన్నగారు వాళ్ళ నలాగ బెదిరించి తరిమేస్తారని కలలో కూడా అనుకోలేదు కాని అప్పటికే సమయం మించి పోయింది ఇన్నేళ్ళకి. . ఇప్పుడిలా శైలజ తల్లిగా– కేశవరావు భార్యగా.. కంఠం దుఃఖంతో పూడుకుపోగా ఇంక మాట్లాడలేక పోయాడు జనార్దనం.

ఓదార్పుగా స్నేహితుడి భుజం మీద చెయ్యి వేశాడు రామ్మూర్తి. ఈ బాధాపూరిత మైన గతాన్ని అతనితో పాటు తను కూడా పంచుకున్నాడు అప్పుడూ ఇలాగే ప్రతి సాయంత్రం ఇదే బీచ్‌కి వచ్చి కూర్చుని తనివితీరా రోదించేవాడు ఇలాగే బాధపడే వాడు. తను చేతనయినట్టు సాంత్వన వచనాలు చెప్పి ఓదార్చడానికి ప్రయత్నించే వాడు సుమారు రెండేళ్ళకి క్రమంగా మామూలు మనిషయేడు సుగుణతో వివాహం జరిగేక-ఇంక అతడు పూర్తిగా మర్చి పోయాడను కున్నాడు. కాని అప్పటి నించి ఇప్పటి వరకూ అతని ముఖంలో ఒక రకమైన నిర్లిప్తత, గాంభీర్యం తప్ప మునుపటి కళాకాంతులు కాని, సుఖ సంతోషాలు కాని మచ్చుకయినా కనిపించ లేదు. తన చుట్టూ గూడు కట్టుకుని క్రమంగా తనలోకి తనే ముడుచుకు పోయాడు. సుగుణతో ఆప్యాయంగానే ఉండేవాడు కాని వారి దాంపత్యంలో ఏదో లోపించినట్లే ఉండేది మరి ఆమె ఎలా ఫీలయేదో కాని పైకి మామూలుగానే ఉండేది తన కెన్నోసార్లు అతన్ని అలా చూస్తుంటే దిగులుగా ఉండేది పిల్లల మనోభీష్టాలు తలిదండ్రులు ఎందుకు నెరవేర్చ కూడదు అని కోపం వచ్చేది కూడా

అదంతా జరిగి పోయిన గతం. వర్తమానంలో మళ్ళీ కల్యాణి కనిపించడం– అందులోనూ కొడుకు ప్రేమించిన అమ్మాయి తల్లిగా– అతని మనసులో చెలరేగుతున్న సంఘర్షణ బాగానే అర్థం చేసుకో గలడు రామ్మూర్తి

ఇప్పుడేం చేద్దామను కుంటున్నావు?" అడిగేడు

జనార్దనం అస్పష్టమైన గొంతుతో అన్నాడు, "అదే అర్థం గావడం లేదు కల్యాణి కూతురిని నా కోడలిగా భగవాన్ అది ఎలా సాధ్యం? నాకు మురళి ఎంతో శైలజా అంతే పెళ్ళి కాకపోయినా కల్యాణిని ఎప్పుడూ నా భార్యగానే భావించేను నా జీవితం గురించి కన్న ప్రతి కలలోను ముఖ్య పాత్రధారిణి, నా జీవిత భాగస్వామిని ఆమే అటు వంటిది ఆమెతో వియ్యమా? ఛ ఛ ఎంతో నీచంగా అనిపిస్తోందిరా నేను ఆమెకి తండ్రిని కాకపోయినా శైలజ నా కూతురు లాంటిదే అటువంటప్పుడు. "

రామ్మూర్తి తల పంకించేడు

పైగా శైలజలో కల్యాణి పోలికలు ఎన్నో' ఆమె నా ఇంట్లో నా కొడుకు భార్యగా తిరుగుతుంటే నేను భరించ గలనా? ఒకనాడు ఆ ఇంట్లో నా కల్యాణి అలా ఇంటి కోడలిగా కలకల లాడుతూ తిరగాలని ఆశించాను నేను ఏ జ్ఞాపకాల నయితే మరచి పోవాలని ఇరవై ఎనిమిదేళ్ళుగా ప్రయత్నిస్తున్నానో ఆ జ్ఞాపకాలని శైలజ రేకెత్తిస్తుంటే ఎలాగురా భరించేది?

నీ బాధ అర్థం చేసుకో గలను జనార్దనం కాని ఆ నాడు నీ తండ్రి చేసిన పొరపాటే నువ్వు చేస్తావా? మురళి కలలు కూలదోస్తావా? నువ్వెంతో ధీర మనస్కుడ వనుకున్నాను ఇంత బేలగా ఎలాగయేవు? ఒక్క విషయం ఆలోచించు ఆ నాడు కల్యాణి తల్లి గురించి పుకార్లున్నాయని, ఆమె చరిత్రహీన అని మీ నాన్నగారు అభ్యంతర పెట్టినపుడు నువ్వెలాగయి పోయావు? చరిత్ర

సోదరితో అంబిక!

అమెరికా అల్లుడ్ని పెళ్ళాడాక అంబిక "ఆశావిన్ ఆవి" (ఆశా ప్రేతం) అనే తమిళ చిత్రంలో నటిస్తోంది. ఈ చిత్రంలో ఈమె సోదరి రాధ కూడా పాల్గొనడం మరో విశేషం.

పునరావృత్తం చేస్తావా చెప్పు మురళిని నీలాగే భగ్న ప్రేమికుడిగా, శోకమూర్తిగా చూడాల నుందా? గతంనాస్తి. కల్యాణి నీ కిప్పుడు పరాయి స్త్రీ మీ కేనాడూ భౌతిక సాన్నిహిత్యం లేదు కదా. అటువంటప్పుడు శైలజ నీ కోడలు కావడానికి ఏమిటి అభ్యంతరం? శైలజ నీ కూతురు లాంటి దన్నావు. కోడలిని కూతురిలాగ చూసుకోమనే కదా మన పెద్ద వాళ్ళ సలహా! ఏనాడో నీ మనసుని రాయి చేసుకుని నిర్వికారంగా బ్రతుకు తున్నావు ఇంకొంచెం గట్టి పరుచుకో నీ మనసుని ఈ పరీక్ష కూడా తట్టుకోరా నీ కొడుకు సుఖం కోసం" ప్రాధేయపూర్వకంగా అన్నాడు

అయోమయంగా చూశాడు జనార్దనం "ఏమోరా నా కంత శక్తి ఉందంటావా? నిన్న సాయంత్రం నించి ఏమిటో సుడిగాలిలో కొట్టుకుని పోతున్నట్టు, ఊపిరాడ నట్టు అనిపిస్తోంది ఈ అలజడి నా ముసలి మనసు శరీరం, తట్టుకో లేవేమో!"

అతని చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుని ఆప్యాయంగా తట్టేడు రామ్మూర్తి 'తట్టుకో గలవు జనార్దనం నాకు తెలుసు నీ ఫలించని కలలని ఈ రూపంగా నైనా సాధించుకో నీకు ఆమెతో ఉన్న బాంధవ్యాన్ని మరో మలుపు తిప్పి మార్చుకో

చీకటి పడడంతో మిత్రు లిద్దరూ గృహోన్ముఖు లయారు ఇంటికి వస్తూనే గదిలోకి పోయి అలాగే మంచం మీద వాలిపోయాడు జనార్దనం మిత్రుడి మాటలు అతని మనసులో మెదులు తున్నాయి బాంధవ్యాన్ని మార్చుకోవడం అంత సులువా?

"లైటయినా వేసుకోకుండా అలా పడుకున్నా రేమిటి? ఒంట్లో బాగు లేదా? ఆదుర్దాగా అడుగుతూ లైటు వెయ్యబోయింది సుగుణ

వద్దు సుగుణా ఇలాగే బాగుంది భారంగా అన్నాడు నెమ్మదిగా వచ్చి మంచం మీద అతని పక్కన కూర్చుంది సుగుణ "కేశవరావు గారు రేపు వస్తారుట ఏం చెప్ప మంటావు అని అడుగు

బాంధవ్యాలు

తున్నాడు మురళి అంది నిదానంగా

ఉలిక్కిపడ్డాడు జనార్దనం. ఏమని జవాబు చెప్పాలి! తనింకా ఏ నిర్ణయానికి రాలేదే!తొందరేముంది? ఒక వారం ఆగమను" గొణిగినట్లే అన్నాడు.

ఇంకా పూర్తిగా చీకటి పడ లేదు. ఆ మసక వెలుగులో భర్త ముఖంలోని భావాలని చదవడానికి ప్రయత్నించింది సుగుణ స్పష్టంగా కనిపించక పోయినా అతని దైన్య వదనం నీలి నీడలతో ఏదో చెప్తున్నట్లే అనిపించింది "మీ మనసులో బాధ నాతో పంచుకో కూడదా" అనుకుంది

"మీకు ఇష్టం లేదేమోనని మురళి. " ఏదో చెప్పబోయిన సుగుణని మధ్యలోనే ఆపేడు "ప్లీజ్ సుగుణా నా మనసేమీ బాగులేదు. తర్వాత మాట్లాడదాం ఈ విషయం." ప్రాధేయపూర్వకంగా అన్నాడు.

సుగుణ ఒక క్షణం తటపటా యించింది. ఎప్పుడూ మాదిరిగా అతన్ని ఒంటరితనానికి వదలడమా లేక పైకి కనిపిస్తున్న గంభీరత్వ పొరని చీల్చుకుని అతని హృదయాన్ని సమీపించటమా. మురళి వదనం కళ్ల ముందు కదిలి. ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి జాగ్రత్తగా తూచినట్లుగా మాట్లాడుతూ, ఎందుకండీ? శైలజ ఆవిడ కూతురనేనా?' అంది కంపిస్తున్న స్వరంతో ఆమె పేరు మాత్రం పలక లేకపోయింది

చివాలున లేచి కూర్చున్నాడు జనార్దనం సుగుణా! నువ్వు నీకు " అతని కంఠంలో అణుచుకోలేని ఆశ్చర్యం అపనమ్మకం!

అవును నేనే నాకు అంతా తెలుసు మీ అమ్మగారు నా కెప్పుడో చెప్పారు నిన్న మిమ్మల్ని చూసి గ్రహించేను ఆవిడేనని అవును కదూ అందుకనేనా మీరు అయిష్టంగా ఉన్నారు? సూటిగా అడిగింది

నమ్మశక్యంగాని విషయాన్ని వింటూ నిశ్చేష్టుడయ్యాడు ఎదురుగా ఉన్న సుగుణ ఎవరో కొత్త వ్యక్తిలాగ కనిపించ సాగింది. ఆమె ప్రశ్నని విననట్టుగానే వదిలేస్తూ, "నీకంతా తెలిసి కూడా ఇన్నేళ్ళుగా ఈ దుర్మార్గుడితో కాపురం చేస్తున్నావా సుగుణా? నేనంటే కోపంగా లేదూ?" అన్నాడు.

నిర్జీవంగా నవ్వింది సుగుణ. "కోపం ఎందుకండీ? మన దురదృష్టం మన జీవితాల్నిలా శాసిస్తోంది నిన్న ఆవిడని చూసిన దగ్గర నించీ మీ రెంతగా కుమిలి పోతున్నారో చూస్తూనే ఉన్నాను ఎన్నాళ్ళిలా మిమ్మల్ని మీరు శిక్షించు కుంటారు? జరిగిందేదో జరిగి పోయింది ఆవిడ మీ జీవితం నించి తొలగి పోయింది, నేను ప్రవేశించాను మీ విద్యుక్త ధర్మాలన్నీ లోటు లేకుండా నెరవేరుస్తున్నాను మురళి ఇష్ట ప్రకారం ఈ పెళ్లి కూడా జరిగి పోతే '

కాని సుగుణా! కల్యాణి కూతురు ఈ ఇంటి కోడలిగా నా మనస్సంగీక రించడం లేదు సుగుణా నన్నేం చెయ్య మంటావు?' అశాంతిగా ఆమె ఒడిలో తల పెట్టు కున్నాడు ఎందుకో ఆ క్షణంలో అతనికి భార్య ఎప్పుడూ కంటే ఆత్మీయురాలిగా, అతి సన్నిహితంగా అనిపించింది ఇద్దరి మధ్య ఉన్న అడ్డుగోడేదో కూలి పోతున్నట్లే అని పించింది ఈ బాంధవ్యం కూడా మారుతుందా అనుకున్నాడు

"ఎందుకండీ? ఆమెని మురళి మనస్ఫూర్తిగా ఇష్టపడు తున్నాడు ఆమె కాకపోతే వివాహమే వద్దంటున్నాడు. మీ కెందుకు అభ్యంతరమో? నాకు అర్థం కావడం లేదు

నీ కెలా చెప్పను సుగుణా! కల్యాణిని నేను ఎప్పుడో మర్చి పోయాను లేదా మర్చి పోయా ననుకున్నాను ఆ గాయం మానిపోయిందే కాని శైలజని చూసిన దగ్గరనించి నా కెంతో అశాంతిగా ఉంది గత స్మృతులు నన్ను పీడ కలలాగ వెంటాడు తున్నాయి

"మీరు పొరబడు తున్నారు మీ స్మృతులు ఎప్పుడూ మీ వెంటనే ఉన్నాయి అవే నన్ను మీకు దగ్గర కానీయకుండా అడ్డు పడు తున్నాయి పెళ్ళయిన దగ్గర నించీ నిజం చెప్పండి ఏదో యాంత్రికంగా నాతో జీవితం గడుపు తున్నారే తప్ప మీకు నా సహచర్యం ఏమయినా మధురానుభూతిని కాని, స్పందనని కాని మిగిల్చిందా? మీ కొడుకు కూడా మీలాగే రసహీనంగా బ్రతకాలని మీకుందా? వాడిని కూడా మీలాగే మోడువారిన జీవితంలోకి తోస్తారా? మీకు హృదయం లేదా? వాడినయినా సుఖపడ నీయండి మనలాగ మనసులేని జీవితం గడిపే దౌర్భాగ్యం వాడికి వద్దండీ!" రోదించ సాగింది సుగుణ

"సుగుణా, ప్లీజ్, ఏడవకు ఆ ఆలోచనతోనే నేనూ ఏమీ చెప్పలేక పోతున్నాను నన్నర్థం చేసుకో

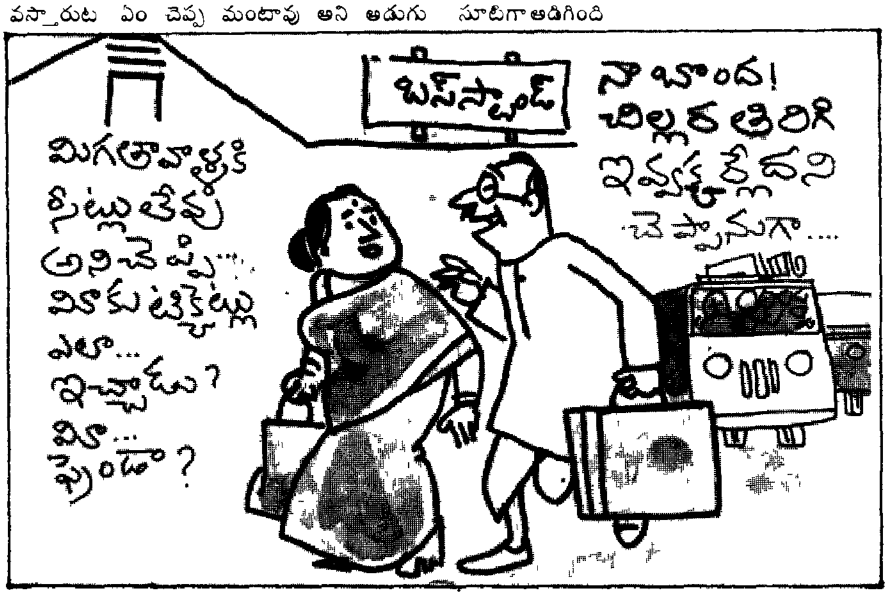

స్వామియే శరణమయ్యప్పా! అయ్యప్ప మహిమలు!

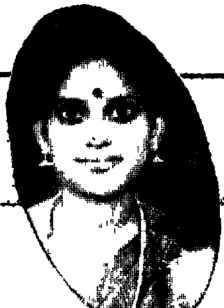

ఆడవాళ్ళు చేసె వ్రతాలు ఎన్నో ఉన్నాయి గాని. మగవారు మాత్రమే ప్రత్యేకించి చేసే అయ్యప్ప దీక్ష నిజంగా ప్రశంస నీయమైనది ఎందుకంటే మగవారికి వారి బలహీనతలను జయించగలిగే శక్తి ఈ దీక్షా సమయంలో రావటం నిజంగా గొప్ప!

మా అన్నయ్యకు కోపం ఎక్కువ తను దీక్ష పట్టినప్పుడు చాలా భయపడ్డాం నిష్ఠగా చేయగలడా అని కాని. దీక్ష పట్టిన తరువాత అంత కోపం ఏమయిపొయ్యిందో! అంతే కాదు తనకున్న ఎన్నో జటిల సమస్యలు కూడ తీరిపోయాయి

మా బంధువైన శ్రీ రంగనాయకులుగారు కూడ దీక్ష పట్టారు ఎంతో ఉత్సాహంగా విశాఖపట్నం నుంచి శబరిమలై ఒంటరిగా సైకిల్ మీద బయల్దేరి వెళ్ళారు అది నిజంగా సాహసమే మేం అందరం ఎంతగానో భయపడ్డాం ఆయన ఇరుముడి తప్పించి ఇంకేమి తన వెంట తీసుకెళ్ళ లేదు అయినా. ఆయన ఎంతో ఆనందంగా తిరిగి వచ్చారు. ఆయనకి ఎక్కడ ఏవిధమైన అసౌకర్యం కలగలేదని. ప్రతి ఊరులోను

అయ్యప్ప మహామహిమకి జోహార్లు

ఎంతో ఆదరణ లభించిందని విన్న తరువాత అయ్యప్ప స్వామి మహిమకి జోహార్లు అర్పించాం!

– ఎం. వెంకటలక్ష్మి, విశాఖపట్నం

* * *

మాకు తెలిసిన ఒక అబ్బాయికి చిన్నతనంలో పోలియో కాళ్ళకి వచ్చి నడకరాదు ఆ అబ్బాయికి కాళ్ళకి ఆపరేషన్ చేసినా కూడా నడకరాలేదు ఎవరు ఏ వైద్యం చెప్పితే అది చేయించారు ఫలితం మాత్రం శూన్యం అప్పుడు ఆ అబ్బాయిని చూసిన

నడక నేర్పిన అయ్యప్ప!

ఒక అయ్యప్ప దీక్షలో ఉన్న ఆయన "మీ అబ్బాయికి మాలవేసి అయ్యప్ప దీక్ష తీసుకోనండి" అని చెప్పినారట ఎవరు ఏది చెప్పితే అది చేయటం ఆ అబ్బాయి తల్లి దండ్రులకి పరిపాటి కావడంతో ఆ అబ్బాయికి మాల వేయించి దీక్ష తీసుకొన్నారు

తర్వాత దీక్ష అయినాక ఆ అబ్బాయిని శబరిమలైకి భుజాల మీద వేసుకొని ఆ అబ్బాయి తండ్రి ప్రయాణం చేస్తుంటే ఆ అబ్బాయి "నాన్నగారు నాకు నడవాలని అనిపిస్తోంది నన్ను మీ భుజాలమీద నుండి దించండి" అన్నాడుట ఆ అబ్బాయి తండ్రి తన భుజాల మీద నుండి ఆ అబ్బాయిని క్రిందకు దించారుట ఆ అబ్బాయి తండ్రి భుజాల మీద నుండి దిగిన వెంటనే మెల్ల మెల్లగా నడిచి అయ్యప్పస్వామి దర్శనం చేసుకొని ఇంటికి వచ్చాడు అప్పటి నుండి ఆ అబ్బాయి ప్రతి సంవత్సరం అయ్యప్ప దర్శనం చేసుకొంటున్నాడు ఈ రోజుకి ఆ అబ్బాయి అయ్యప్ప దీక్ష నేను తీసుకోబట్టే నేను నడవగల్గుతున్నాను అని అందరితో చెప్పుకొంటున్నాడు నిజంగా అయ్యప్ప మహిమ ఉన్నది కదా! అందుకే స్వామియే శరణమయ్యప్పా!

కుమారి పెయ్యేటి చాముండేశ్వరి

శైలజలో కల్యాణి పోలికలు.... ఆమె నా ఎదురుగా తిరుగుతూ ఉంటే నా హృదయం అనుభవించ బోయే చిత్ర హింస.... ఏదో ఒక సందర్భంలో ముఖాముఖి కల్యాణిని కలుసుకునే అవసరం రావచ్చు. అప్పుడు నాలో చెలరేగ బోయే సంఘర్షణ.... ఓహ్. సుగుణా! నీ కెలా చెప్పను?" తలపట్టు కున్నాడు.

"నాకు తెలుసండీ. కాని మురళి కెదురయే మనోవేదన గురించి ఆలోచించండి. మీ దృష్టితోనే మీరు ఆలోచిస్తున్నారు. ఇంకా జీవితం లోకి అడుగు పెట్ట బోయే వాడి బాధ ముందు అనుభవాలతో తల పండిపోయిన మన ఆవేదన ఎంత మాత్రం? వయసు మళ్ళి చరమాంకంలోకి అడుగు పెట్టిన మన మనశ్శాంతి కోసం పరువంలో ప్రవేశించి, కోటి కలలతో భవిష్యత్తు కోసం ఎదురు చూస్తున్న పసివాడి మనసు ముక్కలు చేస్తారా? ఇది తగదండి. మీరు సరే ననండి." ఒక నిమిషం ఆగి మళ్ళీ అంది. "మనసుంటే మార్గం లేదా, చెప్పండి. మురళికి మరొక ఇల్లు అమర్చి వేరు కాపురం పెట్టుకో మందాము. లేదా మీ కింకా నాలుగయిదేళ్ళ సర్వీసుంది కదా. మనమే ఎక్కడి కయినా ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించు కుందాం. అదీ కాదంటే రిటైర్ చేసి ఏ పల్లెటూరికో పోయి శేష జీవితం ప్రశాంతంగా గడుపుదాం. నా ఉద్దేశంలో కొన్నాళ్ళకి మీరు కూడా శైలజ మీ కోడలు అనే భావనకి అలవాటు పడిపోతారు. అంత దాకా ఓపికగా మనసుని శాంతపరు[illegible]ంది. నా కోసం కాదు. మ[illegible]రా? అవిద కూ[illegible]వచ్చు [illegible]ముఖి ఎదు[illegible]ప్రయత్ని[illegible]ంది ఆ [illegible] బ్రతి [illegible] అంది.

[illegible] పోరాటం సాగి[illegible] "ఇన్నాళ్ళు నా తప్పు లేకుం[illegible] నరకయాతన ముందు మీ [illegible]" అనుకుంది హఠాత్తుగా మెరుపులా ఆమెకి ఏదో అనుమానం తోచింది. ఊహ మాత్రానికే ఆమె శరీరం కంపించింది.

"ఒక్క విషయం సూటిగా అడుగుతాను, దాచకుండా చెప్పండి. శైలజ.... శైలజ. . మీ కూతురు కాదుకదా?" అంది దడదడలాడే హృదయాన్ని అదుపులోకి తెచ్చుకోవ డానికి ప్రయత్నిస్తూ.

ఉలిక్కిపడ్డాడు జనార్దనం. "ఛ. ఛ. లేదు సుగుణా. కల్యాణిని నేనెప్పుడూ తాకనైనా లేదు. నువ్వు నా జీవితంలోకి ప్రవేశించే సరికి ఆ అధ్యాయం ముగిసి పోయింది. నన్ను నమ్ము. ప్లీజ్" ఆమె రెండు చేతులు పట్టుకుని ఆవేశంగా అన్నాడు.

తేలికగా నిట్టూర్చింది సుగుణ.

అయిదు నిమిషాలు భారంగా గడిచేయి. అలవాటుకి విరుద్ధంగా భార్యతో మనసు విప్పి చాలా సేపు మొదటిసారిగా మాట్లాడినట్లు గుర్తించాడు జనార్దనం. మనసెంతో తేలికయినట్లు కూడా అనిపించ సాగింది. చివరికి నోరు విప్పేడు. "కానియ్యి సుగుణా. పిచ్చి ఆలోచనలతో ఇంతసేపు తటపటా యించేను. నా కళ్ళు తెరిపించేవు. కేశవరావు గార్ని రేపు రమ్మని చెప్పమను మురళితో. నేనే పెళ్ళికి అంగీకరిస్తున్నాను." అన్నాడు దృఢమైన కంఠంతో.

ఆనందంతో కళ్ళు తుడుచుకుంది సుగుణ □